

Betoog Provinciale Staten

Datum: 18 september 2019

Geachte Statenleden,

Ik spreek vanmiddag tot u namens stichting Stop Zoutwinning, en daarmee namens de inwoners van drie dorpen in de provincies Groningen en Drenthe, te weten Kiel-Windeweer, Zuidlaarderveen en Oud Annerveen.

Nu de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer zich zeer duidelijk heeft uitgesproken tegen een nieuwe zoutwinningslocatie van Nedmag bij Kiel-Windeweer, wil Nedmag zo snel mogelijk vanuit Borgercompagnie gedeveerd, of schuin, naar ons toe gaan boren. Daarnaast wil Nedmag nog steeds koste wat het kost een nieuwe industriële zoutwinlocatie nabij Zuidlaarderveen en Oud Annerveen openen. Mogelijk willen ze dit alosnog bereiken door de grens met Drenthe over te steken.

Wij wonen in een gebied tussen drie gasvelden, met nu al flinke bodemdaling en veel, heel veel schade aan gebouwen.

Wij zien de gevolgen van de zoutwinning in de omgeving van Borgercompagnie. Enorme bodemdaling en te laat aanpassen van het grondwaterpeil hebben enorme schade aan huizen en infrastructuur toegebracht. Deze moet nu eindelijk eens vergoed worden, en verdere schade moet voorkomen worden. Bestuurders houden Nedmag de hand boven het hoofd met als argument dat de schade misschien wel door de NAM veroorzaakt zou kunnen zijn.

Rapporten van onder andere het Staatstoezicht op de Mijnen maken pijnlijk duidelijk dat de gevolgen van de gaswinning onvoldoende bekend zijn. Ook de gevolgen van zoutwinning, direct in de ondergrond en indirect aan het oppervlak, zijn totaal onbekend en onvoorspelbaar. Cavernes worden niet gemeten: niemand heeft een idee hoe ze er precies uitzien. Daarom is het stapelen van deze mijnbouwactiviteiten al helemaal ontoelaatbaar!

Dit alles is vorig jaar maar al te pijnlijk duidelijk geworden toen er bij de zoutwinning van Nedmag een ernstige calamiteit plaatsvond. Er trad een lekkage op in de ondergrond die zo ernstig was dat Nedmag alle activiteiten in het betreffende veld direct moest stilleggen. Honderden miljoenen liters pekkel en op zijn minst 400.000 liter diesel lekten weg, en niemand weet waar die nu exact gebleven zijn. Volgens Nedmag zou dit alles een poreuze grondlaag ingestroomd zijn, maar intussen vlogen ze wel met drones boven het gebied om te kijken of er nog geen sinkholes ontstaan waren.

Intussen zit er nog zo'n 45 miljoen liter diesel in de cavernes van Nedmag. Zowel Nedmag als het Staatstoezicht op de Mijnen weten niet precies waar deze diesel zich bevindt. Het enige wat zeker is, is dat ze de diesel niet meer uit de grond kunnen halen, waar ze wettelijk wel toe verplicht zijn.

Als de gelekte pekkel, en zeker de diesel, ons grondwater bereiken zal dit voorgoed onbruikbaar zijn voor drinkwaterwinning. De lekkage van april vorig jaar is een rechtstreeks risico voor onze drinkwaterwinning bij De Groeve. In plaats van diep door het

stof te gaan en direct te stoppen met alle zoutwinning in onze regio, wil Nedmag nu vanuit Borgercompagnie onder Kiel-Windeweer zout gaan winnen. Dichter bij het waterwingebied bij Zuidlaarderveen, dichterbij natuurgebied en waterberging Tusschenwater en dichterbij het Zuidlaardermeer – om nog maar te zwijgen van de voorgenomen nieuwe zoutwinlocatie die vrijwel op de rand van het waterwingebied gepland staat. En dit alles met méér bodemdaling: het nieuwe winningsplan houdt al rekening met een daling tot 95 centimeter.

Ondanks de reeds opgetreden calamiteit bagatelliseert Nedmag de risico's van haar activiteiten, maar het nieuwe winningsplan van deze onderneming schetst een zeer negatief scenario: alle huidige en toekomstige cavernes van Nedmag gaan vroeg of laat lekken. Stichting Stop Zoutwinning vindt elke lekkage in onze woonomgeving, en vlakbij onze drinkwatervoorziening ontoelaatbaar, zeker als bij voorbaat bekend is dat dit zal gaan plaatsvinden!

Het beheersen van het grondwaterpeil is bij de huidige winlocaties al vrijwel onmogelijk, wat zeer waarschijnlijk een belangrijke oorzaak van schade aan huizen is, maar in een complex waterkundig gebied als het Hunzedal is hier helemaal geen beginnen meer aan.

Laat u zich daarnaast niet misleiden door fabeltjes als “oplosmijnbouw kan geen aardbevingen veroorzaken” of “zoutwinning veroorzaakt alleen gelijkmatige bodemdaling”. Wij gaan graag nader met u in gesprek daarover.

Stichting Stop Zoutwinning vraagt u om op te komen voor de belangen van uw inwoners. Nedmag is een van de grootste vervuilers in het Noorden. Uit hun eigen cijfers blijkt dat zij evenveel energie gebruiken als 20 tot 30.000 huishoudens, en dat zij rond de 40 miljoen kuub aardgas verbruiken per jaar. De enorme CO2 uitstoot en stikstofdepositie die daarmee gepaard gaan zijn alleen al voldoende reden om te stoppen met deze zoutwinning. Nedmag dient, in tegenstelling tot de gaswinning, geen landsbelang. Laat deze commerciële partij niet uitbreiden. Geef een signaal aan Den Haag, én aan de NOM, die Nedmag vanuit óns geld financiert, dat ook in de omgeving van Veendam en Kiel-Windeweer, én in Noord-Drenthe, genoeg nu echt een keer genoeg is.

Wat ons betreft geldt vanaf nu: Geen gerotzooi meer in onze ondergrond!

De stichting Stop Zoutwinning wil zoutwinning op de door Nedmag gekozen locatie bij Kiel-Windeweer voorkomen.